

Pisztolet TT calibru 7,62mm

Előzmények

A klasszikus TT pisztoly román történelmének külön érdekessége, hogy jóval a hivatalos rendszeresítés előtt már használatban volt a Román Királyi Hadseregben. Első említése az 1941-es hadjáratokkal kapcsolatos, mint zsákmányfegyver. Az erős, igénytelen, pontos kézfegyver először, mint tiszti oldalfegyver jelent meg, ugyanis hivatalosan a szabályzat szigorúan tiltotta a zsákmányolt fegyverek legénységi állomány általi használatát, a legenda szerint éppen a népszerűtlen tisztek testi épsége érdekében. A korabeli szervezés szerint csak a ZB1930 golyószórók kezelői kaptak volna Steyr M1912 pisztolyokat, viszont a szükség törvényt bont, a TT is megtette. Érdekes hogy a modern (1980-as évekbeli) szabályzat szerint a géppuskások személyi fegyvere éppen a TT lett volna, amely mellett használták az erre a célra teljesen alkalmatlan Carpati M74-et is.

Az első román seregtestek amelyeknél a TT pisztoly hivatalosan rendszeresítve lett éppen a teljesen szovjet felszerelést használó „Tudor Vladimirescu” illetve a „ Horea, Closca si Crisan” nevet viselő 1 és 2 sz. gyaloghadosztályok lettek, amelyeket volt hadifoglyokból toboroztak. Mivel ezeket hivatalosan 1945. augusztus 15-én vette át a Román Királyi Hadsereg, természetesen a meglévő fegyverzettel együtt, ezzel a dátummal kezdődött a TT pisztoly hivatalos pályafutása a román hadseregben.

Az 1947-1948-as időszak politikai változásai után megkezdődött a hadsereg átfegyverzése szovjet mintára, beleértve a gyalogsági fegyvereket is.

A TT gyártása 1950-ben indult meg a Cugir-i fegyvergyárban, az első sorozatot az éppen megszervezett Milícia kapta meg (amely felváltotta az 1949-ben megszüntetett Királyi Csendőrséget), illetve a frissen alakult Szekuritete csapatok. A következő ellátás az éppen megalakult Corpul 5 Tancuri (5-ik Tankhadtest) részére történt, a szervezési adatok alapján az első sorozat mintegy 20000 darabra tehető.

A fegyver hivatalos neve „Pisztolet TT calibru 7,62mm” lett, gyári jelölése a TTC (TT Cugir). A gyártást hivatalosan 1957-ben fejezték be, a pontos gyártott mennyiség ismeretlen.

Műszaki adatok

Működés: szilárd reteszelésű, rövid csőhátrasiklású

Súly teli tárral: 940g

Teljes hossz: 195 mm

Kaliber: 7,62mm

Csőhossz: 116 mm

Huzagok száma: 4 db.

Emelkedés: 240mm

Írányzóvonal hossza: 156mm

Tárkapacitás: 8 db.

Tölténysúly: 10,2-11g

Lövedéksúly: 5,52g

Csőtorkolati sebesség: 420m/s

Lőszer

A TT lőszerét egyetlen állami vállalat gyártotta, az U.M. Sadu (Bumbesti-Jiu, Gorj megye), 22-es fenékljelzéssel, egészen a 80-as évek végéig. A lőszer réz vagy platírozott acélhüvellyel készült, teljes köpenyes P vagy PS lövedék kivitelben. A lőportöltetet két gyárban készült :U.M. Victoria (Brassó megye, mai elnevezése Pirochim Victoria), illetve a UPS Fagaras (aktuális elnevezése Fabrica de Pulberi Fagaras, Szebentől 75km-re). A hadseregben használt kiszerelés: 1 faláda 2448 tölténnyel, benne 2 db. szabványos légmentes doboz 1224 tölténnyel, 72 lőszeres kartondobozokban.

Magyarázat:

Cartuse pentru pistol 7,62mm-72 buc: 72 db, 7,62mm-es pisztolylőszer

P-teljes köpenyes, ólommagvas lőszer

PS-acélmagvas

GL-rézhüvelyes

GS-platírozott acélhüvely

84-gyártási év

22- UM Sadu kódja

P45-lőportípus

U- Fagaras gyári kód

453/84-1984 gyártási évből a 453-as lőporsorozat

L50-84: 1984 évi 50-es lőszersorozat

A lőszer tárolási ideje a szabályzat szerint (mai kifejezéssel : shelflife) 35 év, ennek lejártá előtt általában lövészetben elhasználták (például 1987-ben 1953-as gyártású lőszereket).

Szerkezet, karbantartás

A pisztoly szerkezete teljesen megegyezik a klasszikus TT-33 pisztolyéval, szétszedése, karbantartása azonos. Az TT-33-tól megkülönböztető jelzések: a markolathéjakon meglévő ötágú csillag melletti RPR (Republica Populara Romina-Román Népköztársaság) jelzés, illetve a Cugir-i gyár „nyíl háromszögben” jelzése.

A fegyver nem rendelkezett tárbiztosítóval, mint a jugoszláv M57-es.

Azért egy kis emlékeztető:

1. Töltetlenség ellenőrzése: tár kivétele, szán hátrahúzása, cső ellenőrzése, szán előreengedése
2. Tok jobboldalán lévő rögzítőkapocs hátrahúzása, ehhez elegendő a tárfenék vagy egy érme
3. Szánakasztó kihúzása balra a tokból
4. Szán lecsúsztatása előre a tokról
5. Helyretoló szerkezet kivétele a szánból, elég felemelni a rugóvezető hátsó végét
6. A szán mellső végén lévő támasztófedél elforgatása 180 fokban majd leemelése a szánról
7. cső kivétele a szánból
8. Hegyes tárggyal benyomni az ütőszeg hátsó végét, majd az ütőszeg támasztófedelét kicsúsztatni a szánból-ehhez elég egy szál gyufa is
9. Óvatosan kiemelni az ütőszeget a helyretolórugóval és a persellyel
10. Elsütő szerkezet kihúzása a tokból
11. Bal és jobb markolathéjak levétele: elég benyúlni a tárfészekbe és elfordítani a rögzítő acéllemezeket
12. Elsütőbillentyű és zárkeret kiemelése: benyomni a tárfészek hátsó élbe szerelt laprugót és lenyomni az zárkeret hátsó végét

A normál karbantartás általában az első 9 lépésre korlátozódott.

Szolgálatban

A TT pisztoly lényegében 2001-ig volt szolgálatban a román hadseregben, bár egyéb fegyveres testületek is használták. Az utolsó felhasználó érdekes módon a páncélos fegyvernem volt, egy tank személyzete 3 db. TT-vel és egy PMPR63-al rendelkezett. Egyéb fegyvernemeknél egyeduralkodó volt mint tiszti fegyver a 70-es évek közepéig, a lecserélt TT-k tovább folytatták karrierjüket mint altiszti fegyverek, illetve a sorállománynak lettek kiadva(utászok, géppuskások, kísérő feladatok). A rendőrség teljesen át lett fegyverezve M74-re, de egyéb belügyi csapatok még használták a TT pisztolyt, a Makarov, Stecskin mellett. A fegyver szabványosan 2 tárral, tisztítóvesszővel és bőr pisztolytáskával volt kiadva, a TT szerelhetőségét ismerve ez nem is meglepő. Érdekes karriert futottak be a TT-k mint munkásőrségi fegyverek, illetve mint a Paza Contractuala (fegyveres gyárőrség) fegyverei annak 1990-es megszűnéséig. A fegyvereket átvették különböző biztonsági cégek, pénzszállítók, amelyek a mai napig használják.

A TT egyik sokat emlegetett hiányossága, a kakasbiztosítás gyakorlatilag nem okozott problémát, mivel szabályzat szerint tilos volt csőretöltött állapotban hordani...

A lőtéren nem volt gond a 25m-re elhelyezett 6sz. mellalakon elérni a 25 pontot a maximum 30-ból, igaz egy tárral de első alkalommal. A TT felhasználói körökben sokkal jobb hírnévnek örvendett, mint a Carpati pisztoly.

Utóélet

Hála a román törvénykezésnek, a ROMARM nem adhat el fegyvereket a belső piacra, így egy TT-re vágyódó gyűjtőnek exportált fegyvert kell megvenni, azaz a vámilletéket is fizetheti. A TT és lőszer export fő célja az Egyesült Államok. Az export példányok szembeötlő tulajdonsága az utólag felszerelt biztosító kar, amely egyébként lerontja a fegyver puritán szépségét. Lévén egy masszív, keménykrómozott csővel rendelkező pisztoly, az export példányok jó állapotú, pontos pisztolyok. Vélhetően az új gazdáikat is évtizedekig fogják szolgálni.

Hogyan tovább?

A hazai fegyveripar fenntartásának igénye szerencsésen ötvöződött a fegyveres erők és belügyi szervek modern fegyverek iránti igényével. A legelső és legfontosabb lépés ebben az irányban a 9x19mm-es kaliber rendszeresítése volt, a 90-es évek végén. A rendőrség különleges egységei már a 90-es évek elején használták a Jerikó és Glock pisztolyokat, fokozatosan lecserélve a szovjet és hazai eredetű pisztolyokat. Érdekes hogy a Stecskin a mai napig szolgálatban van. A végső lökést a Cugir-i gyár 2006-os privatizációja adta, az új társtulajdonos (Glock) elkezdte a Glock 17 összeszerelését a román rendőri erők részére, az első rendelés 10000 db. Glock 17-esre szólt.

A Cugir-i gyár megpróbálta újjáéleszteni a Carpati sorozatot egy 9mm Browning kaliberű, teljesen acéltokos modellel, de kevés sikerrel, ezért a modell exportra került, a hadsereg nem rendszeresítette, a rendőri alakulatok is csak korlátozott számban használták. A következő modell, a Cugir M92 már 9x19mm kaliberű volt (Jerikó 941 licenz változat), amely már sokkal nagyobb sikernek örvendett, viszont a 90-es évek nehéz anyagi helyzete nem tette lehetővé a rendszeresítést, ezért a TT továbbá is rendszerben maradt. A gazdasági helyzet javulása lehetővé tette a Cugir gyártású M2000 pisztoly rendszeresítését, amely a Jerikó 941F másolata. Viszont először, mint tiszti fegyver jelent meg, így az a helyzet állt elő hogy egyszerre volt rendszerben ugyanabban az egységben az M2000 és a TT.

A TT fölött a lélekharangot lényegében a felmerülő lőszerhiány kongatta meg: a Sadu-i gyár már nem gyártotta a 7,62x25 kalibert, a meglévő jelentős készleteket kezdték elhasználni

vagy eladták külföldre, ezért fokozatosan a meglévő TT –ket is exportálták vagy kivonták és raktárra kerültek. Pár példány megmaradt kiképzési célra.